

CONV 188/02**WG I 7****ΣΗΜΕΙΩΜΑ**

της :	Γραμματείας
προς :	την Ομάδα εργασίας I «Επικουρικότητας»
Θέμα :	Συγκεφαλαιωτικό σημείωμα της συνεδρίασης της 10ης Ιουλίου 2002

Κατά τη συνεδρίασή της στις 10 Ιουλίου 2002, η Ομάδα εργασίας I ολοκλήρωσε τη φράση ακρόασης σχετικά με το ζήτημα της αρχής της επικουρικότητας.

Ο κ. Hoffschulte, πρώτος αντιπρόεδρος του ΣΚΠΕ (Συμβούλιο των Κοινοτήτων και Περιφερειών της Ευρώπης) αναφέρθηκε στην εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας στις σχέσεις μεταξύ των αποκεντρωμένων φορέων και των κρατών, ειδικότερα όσον αφορά τις κοινότητες και τις περιφέρειες. Ο κ. Hoffschulte δήλωσε ότι στα αποκεντρωμένα κράτη όπου επίσης υπάρχει έλεγχος της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας, η εμπειρία έχει δείξει ότι απαιτείται να ενταχθούν και οι κοινότητες σε έναν τέτοιο έλεγχο. Τόνισε επίσης τη σημασία της αρχής της συνάφειας σε αυτό το πλαίσιο, δεδομένου ότι ο γνήσιος έλεγχος ασκείται με τη βοήθεια των δημοσιονομικών μέσων. Συνεπώς, η ανάθεση καθηκόντων στις κοινότητες θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχα οικονομικά μέσα.

Απαντώντας στις παρεμβάσεις ορισμένων μελών της ομάδας, που έκριναν ότι η κατανομή καθηκόντων μέσα στα κράτη πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί δική τους αρμοδιότητα και ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η μεταφορά στο ευρωπαϊκό επίπεδο των προβλημάτων που πρέπει να ρυθμιστούν μέσα σε κάθε κράτος, ο κ. Hoffschulte απάντησε ότι δεν είναι υπέρ της ιδέας να ρυθμίσει η Ευρώπη το πρόβλημα της σχέσης μεταξύ των αποκεντρωμένων φορέων και του κράτους, αλλά ότι το ζητούμενο είναι μάλλον να αποφευχθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα λάθη που ίσως έγιναν στο εθνικό.

Ο κ. Arrighi Casanova, Σύμβουλος Επικρατείας, παρουσίασε το ρόλο του Συμβουλίου Επικρατείας και του γαλλικού συνταγματικού Συμβουλίου κατά τον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων. Ο ρόλος του Συμβουλίου Επικρατείας είναι συμβουλευτικός και παρεμβαίνει πριν η κυβέρνηση καταθέσει ένα νομοσχέδιο: εκφράζει γνώμες περί του αν τα νομοσχέδια της κυβέρνησης είναι σύμφωνα με το σύνταγμα. Ο ρόλος του συνταγματικού Συμβουλίου είναι να εξετάζει αν οι νόμοι που θεσπίζονται είναι σύμφωνοι με το σύνταγμα, πριν αυτοί τεθούν σε ισχύ. Αυτή η εξέταση πραγματοποιείται με συστηματικό τρόπο όσον αφορά τους νόμους που έχουν επιπτώσεις στη λειτουργία των θεσμών (οργανικοί νόμοι) και κατόπιν παραπομπής εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, του πρωθυπουργού, των Προέδρων του εθνικού Κοινοβουλίου και της Συγκλήτου, καθώς και, από το 1974, 60 εκπροσώπων και 60 γερουσιαστών όσον αφορά τους κοινούς νόμους. Το θέμα υποβάλλεται στο συνταγματικό Συμβούλιο πριν από τη δημοσίευση του νόμου. Αυτό πρέπει να γίνει μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την ψήφιση του νόμου από το Κοινοβούλιο. Το συνταγματικό Συμβούλιο εν συνεχεία διαθέτει προθεσμία ενός μηνός για να αποφασίσει. Η απόφαση του συνταγματικού Συμβουλίου μπορεί να αφορά το σύνολο ή μέρος του κειμένου που υποβάλλεται στην κρίση του. Η απόφασή του είναι υποχρεωτική. Ο νόμος δεν μπορεί πλέον να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου συνταγματικότητας, αλλά ο δικαστής διατηρεί τη δυνατότητα να τον κηρύξει ανεφάρμοστο για άλλους λόγους, παραδείγματος χάριν κρίνοντας ότι η ευρωπαϊκή διεθνής νομοθεσία υπερισχύει της εθνικής. Το συνταγματικό Συμβούλιο αποτελείται από 9 μέλη, ανανεώσιμα κατά το ένα τρίτο. Πρόκειται για ένα σώμα εν μέρει δικαστικό και εν μέρει πολιτικό, του οποίου η πρακτική δείχνει ότι αποτελείται από προσωπικότητες υψηλού επιπέδου με προηγούμενη πολιτική δραστηριότητα ή/και από διαπρεπείς νομικούς.

Ο καθηγητής Maurer επισήμανε ότι ο τρόπος με τον οποίο τα εθνικά Κοινοβούλια ελέγχουν την αρχή της επικουρικότητας αποτέλεσε αντικείμενο ενός εξαντλητικού εγγράφου που στάλθηκε στα μέλη της ομάδας. Ο κ. Maurer εξήγησε πώς σε ορισμένα συστήματα τα εθνικά Κοινοβούλια ασκούν έλεγχο στις κυβερνήσεις τους (π.χ., στη Γερμανία πραγματοποιείται κάθε έτος συζήτηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας). Ο κ. Maurer επισήμανε ότι, παρά τη δυνατότητα που του παρέχει το πρωτόκολλο για τα εθνικά Κοινοβούλια, το COSAC δεν ασχολήθηκε μέχρι τώρα με τα νομοθετικά προβλήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μολονότι μετά τη συνεδρίαση του Ελσίνκι το COSAC άρχισε να ενδιαφέρεται περισσότερο για πολιτικά ζητήματα.

Ο κ. Maurer έκρινε ότι ο γενικός απολογισμός της μέχρι τώρα λειτουργίας του COSAC είναι μέτριος και εξέφρασε αμφιβολίες για το αν θα ήταν σκόπιμο να διευρυνθούν οι ευθύνες του ώστε να βελτιωθεί ο έλεγχος της επικουρικότητας, πέρα από τις δυνατότητες που ήδη έχει.

Ο κ. Maurer εξάλλου συνηγόρησε υπέρ της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών Κοινοβουλίων και του Κοινοβουλίου κατά τον έλεγχο της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας, μέσω του ελέγχου του νομοθετικού προγράμματος της Επιτροπής.

Ο κ. Maurer έκρινε ότι δεν πρέπει να δημιουργηθεί νέο σώμα που να αποτελείται από εθνικά κοινοβούλια, αλλά μάλλον να ενισχυθεί ο μηχανισμός ελέγχου των εθνικών Κοινοβουλίων επί των κυβερνήσεών τους· παραδείγματος χάριν, στο πρωτόκολλο για τα εθνικά Κοινοβούλια να προβλεφθεί ότι οι προτάσεις της Επιτροπής μπορούν να εγκρίνονται μέσα σε προθεσμία έξι εβδομάδων από την υποβολή τους, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα εθνικά Κοινοβούλια να εξετάσουν την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας.

Τέλος, ο κ. Mendez de Vigo ανήγγειλε ότι στις 22 Ιουλίου το πρωί (10.00 έως 13.00) θα πραγματοποιηθεί κοινή συνεδρίαση της ομάδας με την ομάδα εργασίας για τα «εθνικά Κοινοβούλια». Το απόγευμα (15.00 έως 18.30), θα ακολουθήσει συζήτηση ουσίας υπό το φως των ζητημάτων που θα έχουν τεθεί κατά τις διάφορες ακροάσεις.

Μετά τη συνεδρίαση στις 22 Ιουλίου, θα υποβληθεί στα μέλη της ομάδας ένα πρώτο σχέδιο έκθεσης προς τη Συνέλευση σχετικά με την αρχή της επικουρικότητας, το οποίο θα συζητηθεί κατά τη συνεδρίαση της 9ης Σεπτεμβρίου. Η συνεδρίαση που είχε αρχικά προγραμματισθεί για τις 29 Ιουλίου ακυρώνεται.